



2015

# Kommunal handlingsplan for anerkjennelse og ivaretagelse av veteraner og deres familier

## Innledning

Forsvaret har sitt tyngdepunkt i Indre Troms, og er den største arbeidsgiveren. En stor andel av befolkningen er tilknyttet Forsvaret – som militær-, sivilt ansatt eller familie. Det er mange veteraner som fortsatt arbeider i Forsvaret og som kommer til å reise ut på operasjoner igjen i tillegg til de som har sluttet. Kommunene Bardu, Målselv og Sørreisa satte i august 2014 i gang arbeidet med en interkommunal planlegging for å etablere en handlingsplan for anerkjennelse og ivaretagelse av veteraner og deres familier før, under og etter internasjonale operasjoner.

Kommunene ønsker å være gode kommuner å bo i og gode vertskommuner for Forsvaret. De ønsker å vise anerkjennelse og forståelse for veteraners og familiers situasjon.

### Referanser:

- a. I tjeneste for Norge- Regjeringens handlingsplan for ivaretagelse av personell før, under og etter utenlandstjeneste (2011)
- b. Med Norge-for fred – 1945-2012-Norsk deltakelse i internasjonale militære operasjoner (2012)
- c. Riksrevisjonens undersøkelse av ivaretagelse av veteraner fra internasjonale operasjoner
- d. Tor Morten Normann: Veteraners levekår – Forsvars- og politipersonell som har deltatt i internasjonale operasjoner (2013)
- e. I tjeneste for Norge- Regjeringens oppfølgingsplan for ivaretagelse av personell før, under og etter internasjonal tjeneste (2014)A
- f. Sluttrapport Pilotprosjekt Østerdalen- 12 aug 2014
- g. Diverse lover og forskrifter, herunder Helse- og omsorgsloven, Opplæringsloven, Lov om personell i Forsvaret av 02.07.2004, §12a, med forskrifter, lov om sosiale tjenester i NAV, Folketrygdloven.

## 1. SITUASJON

- a. Det har i lang tid på politisk nivå vært en erkjennelse at det var nødvendig med oppfølgingsplaner på flere forvaltningsnivåer som ivaretok veteranenes og deres familier i forbindelse med deltakelse i internasjonale operasjoner.

Kompetansen om veteraners situasjon i det regionale og kommunale oppfølgingsapparat, men også i deler av virkemiddelapparatet varierer.

Pilotprosjekt «Østerdalen» et flerdepartementalt prosjekt over 3 år avdekket mangler i ivaretagelsen av veteraner og deres familier. Dette gjaldt forståelsen av problemstillingene rundt tjenestegjøring i internasjonale operasjoner både i berørte kommuner men også i virkemiddelapparatet.

Det har vært uklarheter rundt «veteranbegrepet» spesielt hva anerkjennelse angår og hvordan denne anerkjennelsen skulle institusjonaliseres. Dette har funnet sin løsning hva 8 mai markeringene angår, men gjenstår fortsatt hva den lokale forståelsen av begrepet gjelder.

Flere kommuner har i lys av regjeringenes utgitte oppfølgingsplanen sensommeren 2014, startet arbeid med sine lokale handlingsplaner for veteraner.

- b. Planens omfang
  - (1) Denne handlingsplanen dekker det ansvar Kommunen er pålagt i lov og forskrifter.
  - (2) Planen regulerer alle forhold som er nødvendig for å kunne etablere kommunale tiltak tilpasset den enkelte kommune og de veteraner som tjenestegjør i de militære avdelinger som har baser i kommunen, samt de veteraner som bor i kommunen og som ikke lengre er i tjeneste.

- (3) Denne planen legger til grunn alle veteraner som målgruppe hva anerkjennelse angår, og veteraner som har vært deployert til internasjonal tjeneste og deres familier som målgruppe for oppfølging.

c. Kommunens ansvar

Kommunene er ansvarlig for at personer som oppholder seg i kommunen, skal tilbys nødvendig helse- og omsorgstjeneste, sosiale tjenester og andre tjenester forvaltet av NAV. For fastleger og ansatte i kommunens tjenester vil det være viktig å vite at årsaken til fysiske og psykiske helseplager kan være belastninger i tilknytting til internasjonale operasjoner, også når dette ligger langt tilbake i tid.

d. Andre aktører

(1) Forsvaret som etat har et definert ansvar

Lov om personell i Forsvaret av 2.7.2004 § 12 a med forskrifter, pålegger Forsvaret plikt til å følge opp personell som tjenestegjør eller har tjenestegjort i en internasjonal operasjon, i ett år etter endt tjeneste.

For å oppfylle denne plikten har Forsvaret utviklet et ettårsprogram for oppfølging som gjelder for alle veteraner. I tillegg har man laget et program for oppfølging av veteranenes familie FØR- UNDER og ETTER tjeneste i internasjonale operasjoner.

Dersom det i løpet av ettårsprogrammet avdekkes særskilte oppfølgingsbehov, følger Forsvaret opp dette. Oppfølgingsplikten omfatter først og fremst en plikt til å tilby psykologisk og psykiatrisk oppfølging når det avdekkes psykiske skader, men Forsvaret har også plikt til å følge opp andre typer behov i den grad dette har en sammenheng med tjenesten. Dersom personellet best kan hjelpes i det sivile hjelpeapparatet, vil Forsvaret sørge for overgang til det sivile. Retten til psykologisk og psykiatrisk oppfølging gjelder også for personellets nærmeste familie når det er behov for det (byrådssak Oslo kommune).

Øvrige aktører

Se vedlegg B

e. Kommunens vurderinger og forutsetninger

(1) Denne handlingsplanen er å betrakte som en temaplan, inndelt i en hovedplan og flere vedlegg.

I sum skal denne planen sikre at kommunene gis en forutsetning både for å anerkjenne den enkelte veteran på en verdig måte, bygge opp nødvendig kompetanse til alle som skal ivareta veteranene og deres familie og det å ivareta disse på en god og profesjonell måte.

(2) Definisjoner/Ord/uttrykk og forkortelser som trenger forklaring:

a. Veteranbegrepet

Styringsgruppen for denne planen som er ordførerne og rådmennene i forsvarskommunene Bardu, Målselv og Sørreisa ønsker at veteranbegrepet skal defineres videst mulig, spesielt hva anerkjennelse angår.

Veteraner forstås her som: *personell som på vegne av den norske stat har deltatt i en militær operasjon hjemme og ute.*

Veteraner omfatter både militært og sivilt personell, og både stadig tjenestegjørende og de som har avsluttet sin tjeneste. Den ene gruppen av veteraner har sin erfaring fra en operasjon i utlandet. Den andre gruppen som faller inn under begrepet er personell som har deltatt eller vil delta i militære operasjoner på norsk territorium. Det er altså operasjonens karakter som avgjør hvem som faller inn under veteranbegrepet, ikke hvor operasjonen geografisk finner sted.

Begrepet utenlandsoperasjoner brukes i denne planen om "operasjoner i utlandet som krever bruk av militære styrker, og som er godkjent av norske myndigheter", jf. forsvarspersonelloven § 3, siste ledd.

Forsvarspersonelloven (lov av 2. juli 2004 nr. 59) regulerer rettigheter og plikter til tjenestegjørende personell. Loven gir særregler for tjeneste i internasjonale operasjoner. I Ot.prp nr. 67 om lov om endring i lov av 2. juli 2004 nr. 59 om personell i Forsvaret (styrking av rettighetene til veteraner etter internasjonale operasjoner) foreslås det å styrke rettighetene, herunder erstatningsvernet til denne personellgruppen.

b. Deployering

Når noen reiser ut på oppdrag i utlandet

c. Redeployering

Når noen kommer hjem fra oppdrag i utlandet

- (3) Planen bygges opp rundt eksisterende system og møtepunkter i og mellom kommunene, Forsvaret og berørte statlige etater/regionale ledd. God samhandling og koordinering mellom alle involverte aktører lokalt og regionalt, er en forutsetning for at denne planen skal lykkes.

## 2. OPPDRAG.

### Det nasjonale mål for Regjeringens oppfølgingsplan:

Å styrke samfunnets anerkjennelse og ivaretagelse av personell før, under og etter at de har vært i internasjonal tjeneste for Norge. Det skal skje blant annet gjennom å forbedre samhandlingen og å øke kunnskapen i sivil sektor (Regjeringens oppfølgingsplan).

Kommunen har lagt Regjeringens oppfølgingsplan «Ivaretagelse av personell før, under og etter internasjonal tjeneste» til grunn og definert tiltak nr 14 som sitt grunnlag for utarbeiding av handlingsplanen:

### Tiltak 14

Det bør legges til rette for bedre samhandling og utvikling av lokale tiltak for oppfølging og ivaretagelse av personell som har vært i internasjonal tjeneste. Kommuner med et antall innbyggere som har vært i internasjonal tjeneste for Norge, oppfordres til å utarbeide kommunale eller interkommunale handlingsplaner. Handlingsplanene bør ivareta definerte samhandlingsutfordringer og behov som berører personellet og deres familier. Sentrale elementer i planene bør være kompetanseheving, beskrivelse av forpliktende samarbeid mellom relevante aktører, og ivaretagelse av målgrupper som har behov for ulike tilbud.

(Handlingsplanen må også reflektere den spesielle situasjonen vertskommunene i Indre Troms er i, med mange veteraner som er i daglig tjeneste, herunder også anerkjennelse av den enkelte veteran. Ivaretagelse av veteraner handler også om å bevare den kunnskap og erfaring våre veteraner besitter etter tjenesten ute i operasjonen(e)).

Planen bygges opp fra bunnen og utvikles videre derfra.

### 3. UTFØRELSE

Denne planen skal etablere og gjennomføre en systematisk oppfølging av våre veteraner og deres familier, samt gi heder og anerkjennelse til alle som kommer inn under veteranbegrepet.

Denne planen har som overordnet målsetting å gjøre Kommunen i stand til over tid å etablere og gjennomføre en helhetlig ivaretagelse for våre veteraner og deres familier.

Kommunen vil legge til rette for at veteraner og veteraners familie kan få rett hjelp til rett tid, slik at de opplever seg anerkjent, forstått og ivaretatt før, under og etter internasjonal tjeneste for Norge hjemme og ute.

Denne målsettingen vil bli oppnådd ved å:

- Øke kompetansen til kommunalt ansatte som kommer i kontakt med veteraner og veteraners familie.
- Kommunale- og/eller fellesarrangement både mellom Forsvarskommunene og Forsvarets lokale avdelinger med den hensikt å hedre veteraner og deres familie
- Å bruke eksisterende system og møtepunkt til samhandling med Forsvaret, NAV, internt i kommunene og mellom kommunene.

Denne planen har lyktes når den enkelte veteran og dens familie føler seg ivaretatt og kommunens ansatte som har ansvar innenfor dette feltet har fått den nødvendige løpende kompetanseoppbygging for å gjøre seg i stand til å ivareta veteranene og deres familier.

#### a. Selve handlingsplanen.

- (1) Kommunen vil innledningsvis sammen med de øvrige forsvarskommunene, Forsvarets avdelinger, aktuelle veteranorganisasjoner og representanter fra virkemiddelapparatet etablere/videreutvikle tiltak innenfor hovedretningene. Dette kan i korthet være (opplistingen er ikke uttømmende):

##### Anerkjennelse

- Kommunale (evt felleskommunale/og sammen med Forsvarets lokale avdelinger/og veteranorganisasjoner) arrangement spesielt rettet mot målgruppen
- Bruke 8. mai som markeringsdag ut over selve arrangement rundt anerkjennelse av veteranene, bl.a. fokus i skole/barnehage
- Gi veteraner et samlingssted. Bygge på kamerater, nettverk, informasjon og vennskap
- Fremheve erfaringen veteranene har med seg
- Inkludere hedring av veteraner og deres familier ved flere arrangementer, merkedager og festligheter

##### Kompetanseheving

- Meritterende kurs for helsepersonell. I regi av RVTS. Interkommunalt, sted: Indre Troms
- Interkommunale fagdager, faglig innhold, utveksle erfaringer, bygge nettverk

- Informasjon/undervisning på eksisterende møtepunkt jamfør kartleggingen
- Informasjon/undervisning på arbeidsplass
- Resurspersoner på arbeidsplassen som får spesielt økt kompetanse og kan kontaktes ved behov. Formidle kunnskap.

#### Samhandling om ivaretagelse

- Kontakt mellom Forsvaret, kommunene, internt i kommuner, og andre ved hjelp av eksisterende møtepunkt. Lage system som ikke er personavhengig.
  - Bruke eksisterende planer for individuell oppfølging: Individuell plan, opplæringsplan og lignende. Baseres på behov. (Nytte Pilotprosjekt Østerdalens modell og tilpasse lokale forhold).
- (2) Deretter og som en del av videreutviklingen av tiltakene vil kommunen etablere et årshjul for de aktiviteter i handlingsplanen som er naturlig å inkludere.
- (3) Avslutningsvis vil denne planen bli evaluert etter 2 års drift, kommunen er ansvarlig for å initiere denne prosessen.

#### 4. DIVERSE

##### a. Økonomi

Kommunene Bardu, Målselv og Sørreisa vil som et fellestiltak vurdere å søke om prosjektmidler for å lette implementeringen av denne planen.

- b. Tjenestemenn/kvinner fra utenriktjenesten og politi og justissektoren omfattes også av regjeringens oppfølgingsplan og følgelig av denne handlingsplanen.
- c. Utarbeiding av størsteparten av innholdet i planen er utført av en arbeidsgruppe etablert av kommunene og har unik kunnskap om emnet:
- Monica Mikkelsen, Sørreisa kommune, avd. leder rus, psykiatri, helsestasjon
  - Maria Fosli, Målselv kommune, NAV (kontaktperson for Forsvaret) Statlig/kommunal
  - Berit Carho, Bardu kommune, ass enhetsleder skole/barnehage
  - Elisabeth Jankov, Forsvaret, rådgiver i Forsvarsstaben. Arbeider med veteran og familiepolitikk og har ansvar for region Nord Norge.
  - Anita Walnum, Forsvaret, familiekoordinator Panserbataljon
  - OBLT Stig Magne Hagen, Forsvaret, avd. operasjon/støtte, (+ NVIO) rolle
  - Jan Agersborg, NVIO (Norges veteranforbund for Internasjonale Operasjoner)
  - Frida Strøm, Bardu kommune, prosessleder.

.....  
Ordfører

.....  
Rådmann

Vedlegg A: Fakta om den enkelte kommune og Forsvaret lokalt

**Sørreisa kommune**

<b>Sørreisa kommune</b>	Kommuneadministrasjon Tel: 77875000
<b>Innbyggertall</b>	Innbyggere i 2014: 3450 ..% er veteraner
<b>Areal</b>	362 km <sup>2</sup>
<b>Skoler/barnehager</b>	4 barnehager, 2 barneskoler, 1 ungdomsskole. Restaurant og matfag i Sørreisa avd. fra Senja videregående skole
<b>PP-tjeneste</b>	Interkommunalt samarbeid med Lenvik kommune
<b>Legetjeneste</b>	5 fastleger + 1 turnuslege. Legetjeneste sammen med Dyrøy.
<b>Legevakt</b>	Interkommunal legevakt i Lenvik, tel: 777871400
<b>Helsestasjon</b>	Helsestasjon, 2 helsesøstre Tel: 46823303/46800379. Helsestasjon for ungdom hver mandag kl. 14-1630. Jordmor hver tirsdag, Tel: 46825178
<b>Fysioterapi</b>	1 fysioterapeut og 2 fysioterapeuter med driftstilskudd. Kommunal fysioterapeut, Tel: 99204915
<b>Ergoterapi</b>	1 ergoterapeut tlf: 99204710
<b>Psykisk helsetjeneste</b>	Psykisk helsetjeneste for ungdom og voksne tel: 99204661/99204662/99204651
<b>Frisklivssentral</b>	Interkommunalt samarbeid med Dyrøy, tel: 48892732
<b>Frivillig arbeid</b>	Frivillighetssentralen tel. 99204651
<b>Forsvarets avdelinger i Sørreisa</b>	Luftforsvarets stasjon, tel: 77894000

**Bardu kommune**

<b>Bardu kommune</b>	Kommuneadministrasjon Setermoen Tel: 771855200
<b>Innbyggertall</b>	4.067 innbyggere i 2014 ..% er veteraner
<b>Areal</b>	2700 km <sup>2</sup>
<b>Skoler/barnehager</b>	7 barnehager, 3 barneskoler, 1 ungdomsskole. Læringscenter for voksenopplæring
<b>PP-tjeneste</b>	Interkommunalt samarbeid med Målselv
<b>Legetjeneste</b>	6 fastleger + 1 turnuslege
<b>Legevakt</b>	Interkommunal legevakt på TMS tel: 771 81 000
<b>Helsestasjon</b>	Helsestasjon, Tel: 77185514 Jordmor Tel: 77185513
<b>Fysioterapi</b>	Bardu helsesenter, Tel: 77185510, 3 fysioterapeuter
<b>Ergoterapi</b>	1 ergoterapeut, Tel: 77185539 1 hjelpemiddelkontakt/hørselskontakt, Tel: 77185529
<b>Psykisk</b>	Barduheimen, 1. etasje Tel: 77185423

<b>helsetjeneste</b>	1 stilling for barn og unge Møteplassen dagsenter 3 ganger i uken.
<b>Frisklivssentral</b>	Barduhallen Tel: 77185214 Folkehelsekoordinator 77185200
<b>Frivillig arbeid</b>	Frivilligsentral under etablering. Frivillige lag og foreninger, aktiviteter og friluftsliv – se kommunens hjemmeside. Turopplegg for bevegelseshemmede: Se Bardu under <a href="http://www.telltur.no">www.telltur.no</a> eller på bardu.kommune.no – under folkehelse og frisklivssentral
<b>Forsvarets avdelinger i Bardu</b>	Operasjon Støtte Setermoen Artilleribataljonen, Panserbataljonen, Etterretningsbataljonen, Sanitetsbataljonen

### Målselv kommune

<b>Målselv kommune</b>	Kommuneadministrasjon Moen Tlf. 778 37700
<b>Innbyggertall</b>	6630 (pr 01.01.14) ..% er veteraner
<b>Areal</b>	3322 km <sup>2</sup>
<b>Skoler/barnehager</b>	8 barnehager, 8 grunnskoler, 1 videregående skole (Bardufoss Høgtun vg skole.)
<b>PP-tjeneste</b>	Interkommunalt samarbeid med Bardu
<b>Legetjeneste</b>	Målselv helsesenter, tlf 778 32500 Helsehuset på Holt, tlf 778 32600 Kreftsykepleier, Tlf. 45201392
<b>Legevakt</b>	Interkommunal legevakt tlf 771 81 000
<b>Helsestasjon</b>	Andslimoen tlf 778 32530. - Har tilbud om helsestasjon for ungdom en kveld i uka. Holt tlf 93468710 Jordmor Miljøterapeut for barn og unge.
<b>Fysioterapi</b>	Målselv helsesenter, to kommunale stillinger, tlf 778 32550. Øverbygd eldresenter, kombinert 0,2 kommunal og 0,8 privat, tlf. 412 57748 Bardufoss fysikalske institutt, to private, tlf. 778 33349 Effekt trening og helse, 0,8 privat, tlf..
<b>Ergoterapi</b>	Har ikke.
<b>Psykisk helsetjeneste</b>	Målselv helsesenter og Øverli, tlf. 41529699 Åpen omsorg/utetjeneste. Dagsenter. Bofellesskap (BOA) med 5 leiligheter for brukere med rus/psykiatriproblematikk.
<b>Frisklivssentral</b>	Fysioterapitjenesten, Målselv helsesenter, tlf 778 32550
<b>Frivillig arbeid</b>	Frivilligsentral på Bardufoss, tlf 415 13135 Frivillige lag og foreninger, aktiviteter og friluftsliv – se



<p><b>Annet</b></p>	<p>kommunens hjemmeside.</p> <p>Både PRO, psykisk helsetjeneste og tjenesten for funksjonshemmede har tilbud om støttekontakt eller brukerstyrt personlig assistent.</p> <p>Kommunen har avtale med flere private aktører ifht. Pleie – og omsorgstjenester og innenfor tjenesten for funksjonshemmede.</p> <p>Privatpraktiserende psykolog på Målselv helsesenter, tlf. Arbeidssamvirke i offentlig virksomhet, MONTAR, med lokaler på Moen, tlf. 778 31471</p> <p>Asylmottak i Heggelia tlf 479 27620</p> <p>Barnevernsinstitusjon, Nymogården/Aleris, tlf. 778 37365</p> <p>Turopplegg for bevegelseshemmede: Se Målselv under <a href="http://www.telltur.no">www.telltur.no</a></p> <p>Handicapfiskeplass finnes i Vika, Målsnes – samt i Dividalen</p>
<p><b>Forsvarets avdelinger i Målselv</b></p>	<p>Hærstaben, Brig-N Stab, Operasjon Støtte Stab, Forsvarsbygg, FLO(?)</p> <p>Stridstrenbataljonen, Sambandsbataljonen</p> <p>Ingeniørbataljonen, 2.bataljonen</p> <p>139 Luftving</p>

## Vedlegg B: **Oversikt over statlige, regionale og lokale aktører**

### Forsvaret i Indre Troms

Forsvaret har betydelig aktivitet i Indre Troms. Her ligger mange avdelinger som har hatt stor belastning til internasjonale operasjoner. Dette er derfor noe som preger hverdagen til de som bor i disse kommunene. Mange av de ansatte er fastboende i kommunene, mens noen er pendlere som bor i andre deler av landet.

### Forsvarets ressurser iht ivaretagelse

#### Forsvarsstaben veteranavd:

Er den avdelingen i Forsvarsstaben som har fagansvar for oppfølging av veteraner og deres familier. Avdelingen har hovedsete i Oslo, men fire ansatte sitter ute i regionene (Nord, Midt, Øst, Sør/Vest), og jobber tett opp mot forsvarrets avdelinger og regionale/kommunale aktører.

#### Stressmestringsteam Nord (SMT)/Forsvarets Sanitet (FSAN)

Forsvaret har 6 stressmestringsteam som er spredt ut over landet, hvorav ett på Bardufoss. Stressmestringsteamene driver med psykologisk oppfølging og behandling av Forsvarets ansatte og i noen tilfeller også deres familier. Stressmestringsteamene forbereder soldatene psykologisk på tjenesten i utlandet, besøker dem i misjonsområdet og har psykologisk debrief av dem når de kommer hjem, og 6-12 mnd etter endt tjeneste. Tilbudet deres om oppfølging FØR-UNDER-ETTER gjelder også for veteranens familie, da mer behovsstyrt og ikke inne i et fast system.

#### Brigadeprest og bataljonsprester (feltprester)

Hver avdeling i forsvarret har sin prest, og mange av dem er selv veteraner. De har gjennom egne erfaringer og i jobb med veteranene, både før og etter deployering, kunnskap om hva veteranene utsettes for, og om forberedelser og oppfølging knyttet til operasjoner.

#### Familiekoordinatorer

I de små kommunene i indre Troms hvor forsvarret er sterkt representert er det til enhver tid ett eller flere barn i barnehage og/eller skole som er «rammet» av at en av deres nærmeste er ute på operasjoner i utlandet. Fordelen disse kommunene har, er at det er flere bataljoner representert og da også flere familiekoordinatorer tilgjengelig.

Familiekoordinator har oversikt over forsvarrets arbeid før, under og etter deployering. Og de utøver familiestøttetiltak knyttet opp mot hver enkelt fase. De har samlet erfaring på veteranfamiliers opplevelser, utfordringer og erfaringer.

## Relevante statlige/regionale aktører utenfor kommunene

#### NAV – Folketrygdloven

Folketrygden er et nasjonalt, sosialt forsikringssystem. Mesteparten av folketrygden administreres av arbeids- og velferdsetaten (NAV).

#### Statens pensjonskasse (SPK)

Statens pensjonskasse håndterer søknadene om kompensasjon og erstatning (herunder uførepensjon) på vegne av Forsvarsdepartementet.

## RVTS

Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging.

RVTS bidrar til kompetanseheving gjennom undervisning, veiledning, konsultasjon og nettverksarbeid på tvers av sektorer, etater og forvaltningsnivåer.

## Senter for psykisk Helse Midt-Troms

DPS tilhører spesialisthelsetjenesten og har hovedansvaret for tilbudet innen psykisk helsevern for voksne. DPS er statlige klinikker som tilbyr døgntilbud, dagtilbud, poliklinikk, akutt- og ambulant team. Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP) er en del av tjenesten. De samarbeider med kommunene i sine respektive områder. Fastlegen kan henvise til DPS for utredning og eventuell behandling. Senter for psykisk helse Midt-Troms dekker blant annet kommunene Bardu, Målselv og Sørreisa.

## Bufetat – familievernet-Finnsnes

Bufetat har ansvar for familievernet som er et tilbud til mennesker med ulike samlivs- og relasjonsproblemer. Bufetat på Finnsnes dekker blant annet kommunene Bardu, Målselv og Sørreisa.

## Viken senter/Bardu

Klinisk pastoral utdanning, PREP-kurs,

## Pedagogisk-psykologiske tjeneste (PPT)

Opplæringsloven § 5-6 krav om en PP-tjeneste:

”Kvar kommune og kvar fylkeskommune skal ha ei pedagogisk-psykologisk tjeneste. Den pedagogisk-psykologiske tenesta i ein kommune kan organiserast i samarbeid med andre kommunar eller med fylkeskommunen. Tenesta skal hjelpe skolen i arbeidet med kompetanseutvikling for å leggje opplæringa betre til rette for elevar med særlege behov. Den pedagogisk-psykologiske tenesta skal sørge for at det blir utarbeidd sakkunnig vurdering der lova krev det”.

## Veteraner

Mange i Indre Troms. Både veteraner som fortsatt arbeider i Forsvaret og som har sluttet i Forsvaret. Personlig erfaring. Kompetanse, undervisning, frivillig-arbeid, NAV-los.

Noen er organisert i foreninger, NVIO har flest medlemmer.

## Kontaktpunkter

Hvilke møtepunkt er etablert i dag

### **Mellom Forsvaret og kommunene**

- Møte kommuneledelse og GIH, GIL
- Møte kommuneledelse og Bataljonssjefer og vingsjefer (tilsvarende)
- Møte kommuneledelse og plassmajor

### **Mellom kommunene**

Forsvarskoordinator, prosjekt for å øke samhandling med Forsvaret og øke forsvarskommunene i alle spørsmål som angår denne samhandlingen.

### **Ulike former for interkommunalt samarbeid**

- PPT, interkommunal tjeneste mellom Bardu og Målselv. Sørreisa har interkommunal tjeneste med Lenvik.
- Skole barnehage
- Interkommunal legevakt mellom Bardu, Målselv, Salangen og Lavangen, lokalisert på Setermoen.
- Interkommunal legevakt mellom Sørreisa, Dyrøy, Berg, Torsken og Lenvik, lokalisert på Finnsnes.
- NAV-samarbeid på tvers av kommuner?

- Jordmor i Bardu og Målselv har vaksamarbeid

### **Internt i kommunene**

#### **Bardu kommune**

- Tverrfaglig team skole og barnehage
- Møter psykososialt kriseteam
- Ressursteam i hver barnehage.
- LP-møter (Læringsmiljø og pedagogisk analyse). Samarbeidsmøter med PPT to ganger i året på den enkelte skole.
- Bardu kommunes psykososiale kriseteam har kontakt med Forsvaret via plassmajor i Setermoen leir.

#### **Målselv kommune**

#### **Sørreisa kommune**

- Rektormøter
- Møter psykososialt kriseteam

## Vedlegg C: Relevant utfyllende informasjon.

### **PPT i Bardu og Målselv**

#### **Samarbeid med andre tjenester, skoler og barnehager**

Tverrfaglig samarbeid er en viktig del av arbeidet i tjenesten, og vi har mange treffpunkt med våre samarbeidspartnere i løpet av året, f.eks.:

- PPT har en koordineringsrolle i den tverrfaglige ressursgruppen i Målselv kommune vedr. familievold/sekssuelle overgrep mot barn og unge
- PP-tjenesten deltar i tverrfaglige ressursgrupper for barnehagene/skoler i begge kommuner. Her drøftes ulike problemstillinger/fokus på aktuelle tema
- PPT deltar i ressursteam møter i alle barnehage/skoler i begge kommuner (modell etter Oslo kommune)
- PPT deltar på rektor/hovedlærer møter i begge kommuner, etter ønske fra våre oppdragsgivere
- PPT har et tverrfaglig samarbeid med Barneverntjenesten, Psykiatritjenesten, Politi, Helsetjenesten og Asylmottaket. Vi er med i arbeidsutvalget til Politirådet i begge kommunene og i Sjumilssteget i Målselv kommune
- Leder representerer Troms, i Faglig råd for PPT
- Leder deltar på PP-ledersamlinger to ganger pr år i Troms
- PPT er koordinator i Zippys venner (et program for 1. -4. årstrinn i barneskolen). Målsetting: Å identifisere og snakke om følelser og å mestre dagliglivets utfordringer, samt støtte andre som har det vanskelig
- PPT har veilederrolle i forhold til LParbeidet på alle skoler i begge kommuner
- PPT er med i utformingen/arbeidet med det regionalt initierte prosjektet "Vi løfter i flokk"
- Vi samarbeider med skolene i prosjektet Bedre læringsmiljø (udir) (PPT årsmelding 2013)

### **Bardu kommune**

Tverrfaglig team skole og barnehage

Møter psykososialt kriseteam

Ressursteam i hver barnehage. 3 møter i året mellom styrer og pedagogiske ledere og PPT hvor bekymringer tas opp, og man lager plan for veien videre.

Tverrfaglig team 4 ganger hvert år for skole, og 4 ganger hvert år for barnehager. Deltakere er barnehagestyrere, rektorer, helsesøster, psykiatritjeneste, barnevern, PPT, flyktningekoordinator, mottak og konsulent barnehage. Problemstillinger/caser fra ressursteam kan løftes til tverrfaglig team anonymt eller med foresatte til stedet om ønskelig. Samarbeidsrutiner, informasjon fra de ulike fagfeltene o.l.

LP-møter (Læringsmiljø og pedagogisk analyse). Lærere har gruppemøter en gang i uken hvor en lærer er veisøker og de andre lærerne kommer med løsningsforslag. Veisøker velger ut tiltak som man prøver ut i praksis.

Samarbeidsmøter med PPT to ganger i året på den enkelte skole.

Bardu kommunes psykososiale kriseteam har kontakt med Forsvaret via plassmajor i Setermoen leir.